

შპს "ენერგოტრანსი"

2020 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ენერგოტრანსის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „კომპანიისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს.

საკითხის მნიშვნელობა

ჩვენ ყურადღებას ფინანსური ანგარიშგების 1(b) შენიშვნაზე ვამახვილებთ, რომელიც განმარტავს, რომ კომპანია შეერწყა მის პირდაპირ მშობელ კომპანიას 2021 წლის 21 იანვარს და აღნიშნული თარიღისთვის შეწყვიტა მისი იურიდიული არსებობა. შესაბამისად, კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია, როგორც 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი, ხოლო ყველა შემოსავალი და ხარჯი წარმოდგენილია, როგორც 2020 წლისთვის შეწყვეტილი საქმიანობის შედეგები. მოცემული საკითხის გათვალისწინებით ჩვენი დასკვნა არ იცვლება.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა, ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- არის შესაბამისობაში ფინანსურ ანგარიშგებასთან და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიანად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

შპს "ენერგოტრანსი"

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას, ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს "ენერგოტრანსი"

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას, ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს KPMG Georgia
თბილისი, საქართველო
6 აგვისტო, 2021 წელი

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020*	31 დეკემბერი 2019 გადაანგარიშებული
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	-	218,657
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		-	1,218
სულ გრძელვადიანი აქტივები		-	219,875
მიმდინარე აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	-	10,040
მარაგები		-	655
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	-	394
მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	377,195	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	9,612	-
მარაგები		610	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	6,631	-
სულ მიმდინარე აქტივები		394,048	11,089
სულ აქტივები		394,048	230,964
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	10		
საწესდებო კაპიტალი		101,837	101,837
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		11,680	11,680
გადაფასების რეზერვი		478	478
დაგროვილი ზარალი		(493,097)	(521,495)
სულ კაპიტალი		(379,102)	(407,500)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	12	-	525,829
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	13	-	51,224
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	577,053
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	12	-	50,193
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	13	-	2,836
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	-	8,382
მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები		713,652	-
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები		51,117	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		8,381	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		773,150	61,411
სულ ვალდებულებები		773,150	638,464
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		394,048	230,964

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

შპს "ენერგოტრანსი"
2020 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2020*	2019* გადაანგარიშებული
შემოსავალი	5	37,408	42,336
სხვა შემოსავალი		3,684	3,908
გაუფასურების აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი)			
ძირითად საშუალებებზე	7	167,995	(5,038)
პერსონალის ხარჯები		(3,470)	(3,655)
ცვეთა და ამორტიზაცია	7	(9,809)	(9,995)
სხვა ხარჯები		(5,382)	(11,900)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		190,426	15,656
ფინანსური შემოსავალი	6	1,508	10,483
ფინანსური ხარჯები	6	(163,536)	(43,028)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(162,028)	(32,545)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		28,398	(16,889)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
მოგება/(ზარალი) და სულ სრული შემოსავალი/(ზარალი) წლის განმავლობაში		28,398	(16,889)

*კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად, 2020 და 2019 წელს ყველა შემოსავალი და ხარჯი უკავშირდება მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებს და ვალდებულებებს და შეწყვეტილ საქმიანობას წარმოადგენს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 6 აგვისტოს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერს:

უჩა უჩანეიშვილი

გენერალური დირექტორი

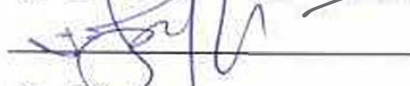
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე

შპს "ენერგოტრანსი"
2020 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

000 ლარი	შენიშვნა	2019*	
		2020*	გადაჩარიშებული
შემოსავალი	5	37,408	42,336
სხვა შემოსავალი		3,684	3,908
გაუფასურების აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი)			
ძირითად საშუალებებზე	7	167,995	(5,038)
პერსონალის ხარჯები		(3,470)	(3,655)
ცვლა და ამორტიზაცია	7	(9,809)	(9,995)
სხვა ხარჯები		(5,382)	(11,900)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		190,426	15,656
ფინანსური შემოსავალი	6	1,508	10,483
ფინანსური ხარჯები	6	(163,536)	(43,028)
წინადა ფინანსური ხარჯები		(162,028)	(32,545)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახდით დაბეგრამდე		28,398	(16,889)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
მოგება/(ზარალი) და სულ სრული შემოსავალი/(ზარალი) წლის განმავლობაში		28,398	(16,889)

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად, 2020 და 2019 წელს ყველა შემოსავალი და ხარჯი უკავშირდება მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებს და ვალდებულებებს და შეწყვეტილ საქმიანობას წარმოადგენს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 6 აგვისტოს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერს:

უჩა უჩანეიშვილი

გენერალური დირექტორი

შპს "ენერგოტრანსი"
2020 წლის კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს სულ სრული ზარალი წლის განმავლობაში	101,837	478	(504,606)	-	(402,291)
ზარალი წლის განმავლობაში, გადაანგარიშებული	-	-	(16,889)	-	(16,889)
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
ცვლილების გავლენა დაკავშირებული მხარის სესხზე (12(b))	-	-	-	11,680	11,680
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს, გადაანგარიშებული	101,837	478	(521,495)	11,680	(407,500)
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	101,837	478	(521,495)	11,680	(407,500)
წლის მოგება	-	-	28,398	-	28,398
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	101,837	478	(493,097)	11,680	(379,102)

შპს "ენერგოტრანსი"
2020 წლის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	2019	
		2020	გადაანგარიშებული
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		28,398	(16,889)
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	7	9,809	9,995
(ამონაგები გაუფასურების აღდგენაზე)/გაუფასურების			
ზარალი ძირითად საშუალებებზე	7	(167,995)	5,038
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა		19	56
წმინდა ფინანსური ხარჯები	5	162,028	32,545
შემოსავალი გრანტების ამორტიზაციიდან	13	(3,087)	(2,860)
		29,172	27,885
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		45	142
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		1,645	3,130
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(10)	(1,514)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		30,852	29,643
პროცენტის გადახდამდე		(425)	(20,545)
გადახდილი პროცენტი			
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		30,427	9,098
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი		245	235
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(369)	(1,597)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(124)	(1,362)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ამონაგები გრანტებიდან	13	144	17
სესხების დაფარვა		(24,207)	(8,702)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(24,063)	(8,685)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		6,240	(949)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		394	1,342
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(3)	1
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	9	6,631	394

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. COVID-19 კორონავირუსის პანდემიამ კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვევლობა არსებულ ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „ენერგოტრანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) ქართული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისად. კომპანია დაფუძნებულია სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოს სახით 2002 წელს.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: ბარათაშვილის ქუჩა №2, თბილისი 0105, საქართველო და მისი სარეგისტრაციო ნომერია: 5/4-3329.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, მათ შორის ელექტროენერგიის ექსპორტი და ტრანზიტი ვარძიისა და ზეკარის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების და თურქეთთან შემაერთებული მესხეთის 400-კილოვოლტიანი ხაზის საშუალებით, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. „BSTN“ უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი დასრულდა 2013 წლის ბოლოს, მანამდე კომპანიის ძირითადი მიზანი იყო BSTN პროექტის მომსახურება, აღმასრულებელი სააგენტოს სახით, ყველა კონტრაქტორის მიერ განხორციელებული, პროექტთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოების და აქტივობების ზოგადი კონტროლის, ზედამხედველობისა და მონიტორინგის განხორციელების საშუალებით. კომპანია თავის საქმიანობას ახორციელებს ლიცენზიების საფუძველზე, რომლებიც მიღებული აქვს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისაგან (მარეგულირებელი).

მარეგულირებელი კომპანიისთვის ტარიფს ადგენს იმგვარად, რომ სრულად უზრუნველყოს 500-კილოვოლტიანი და 400-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციების, ყველა დაკავშირებული ხარჯის და თავდაპირველ ინვესტიციებზე მოთხოვნილი ამონაგების ანაზღაურება.

500 და 400 კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული ინვესტიციები წარმოადგენს რეგულირებადი აქტივების ბაზას (RAB) მარეგულირებლის მიერ ტარიფის განსაზღვრის მიზნებისთვის. RAB-თან ერთად კომპანია ფლობს 51,117 ათასი ლარის ოდენობით გრანტებით დაფინანსებულ ძირითად საშუალებებს (იხილეთ შენიშვნა 13) და 27,657 ათასი ლარის ოდენობით დაუსრულებელ მშენებლობას (იხილეთ შენიშვნა 7). ეს აქტივები არ გაითვალისწინება ტარიფის გაანგარიშებაში.

კომპანიას სრულად ფლობს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის საბოლოო მშობელ კომპანიას წარმოადგენდა სს „საპარტნიორო ფონდი“ და მისი საბოლოო მკონტროლებელი მხარე იყო საქართველოს მთავრობა.

საქართველოს მთავრობის მიერ 2020 წლის 28 თებერვალს გამოცემული გადაწყვეტილების მიხედვით, კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიის სს "საპარტნიორო ფონდის" აქციები იქნა გადაცემული საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროზე. ამ გადაწყვეტილების მიხედვით კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანიაა საქართველოს მთავრობა, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახით.

სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს (NASP) 2020 წლის 16 დეკემბერს გამოშვებული განკარგულება №1/1-3737-ის თანახმად, შპს „ენერგოტრანსი“ შეერწყა მის პირდაპირ მშობელ კომპანიას - სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“. აღნიშნული შერწყმა 2021 წლის 21 იანვარს მოხდა. სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა" გახდა კომპანიის უფლებამონაცვლე და კომპანიის ყველა საქმიანობა გაგრძელდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ნაწილის სახით. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ისინი მოქმედებენ ერთი საწარმოს სახით.

* 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

კომპანიის დაფინანსების და საკრედიტო დაქვემდებარების უმეტესი ნაწილი საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოებიდან მოდის. შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად დამოკიდებულია საქართველოს მთავრობაზე. ამასთანავე, კომპანიის საქმიანობა მჭიდროდ უკავშირდება საქართველოს მთავრობის მოთხოვნებს. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 17-ე შენიშვნაში.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფას“-ები) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს კომპანიის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფას-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებებისა და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებზე, შეტანილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 12 - სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების ცვლილება; და
- შენიშვნა 20(f)(iv) - ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, შეტანილია შენიშვნაში 7(c) - ძირითადი საშუალებების გაუფასურების აღდგენა.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

კომპანიის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის.

სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 7(b) - მიწის გადაფასება; და
- შენიშვნა 15(a) - ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება.

5. შემოსავალი

'000 ლარი	2020*	2019
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	36,430	40,714
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	586	998
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	392	624
სულ შემოსავალი	37,408	42,336

*კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად, ყველა შემოსავალი და ხარჯი უკავშირდება მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებს და ვალდებულებებს და შეწყვეტილ საქმიანობას წარმოადგენს.

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების ჩაშლა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში, ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან დაშლილია მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული ბაზრების, ძირითადი შემოსავლის წყაროების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით:

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

'000 ლარი	2020	2019
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	37,016	41,712
უცხოური	392	624
	37,408	42,336

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
"სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში" შეტანილი მოთხოვნები		7,138	4,540

ბიზნეს საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, არ არსებობს სხვა სახელშეკრულებო ნაშთები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

(c) ნაკისრი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

კომპანია შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც ხდება საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემა კლიენტისთვის. კომპანია ძირითადად შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემიდან. შემოსავალი აღიარდება პერიოდის განმავლობაში მომსახურების გაწევისას, გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობისა და მარეგულირებლის მიერ დაწესებული ტარიფის შესაბამისად. პროგრესის საზომად მიიჩნევა ფაქტობრივად გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობა. ელექტროენერგიის ტრანზიტის შემთხვევაში, ტარიფი მომსახურებისთვის მოცემულია გარიგებაში მონაწილე პირების ხელშეკრულებაში.

6. წმინდა ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2020*	2019 გადაანგარიშებული
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	245	235
ამონაგები ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილებაზე	1,263	10,248
ფინანსური შემოსავალი	1,508	10,483
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით		
შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(19,435)	(16,174)
წმინდა სავალუტო ზარალი	(144,101)	(26,854)
ფინანსური ხარჯები	(163,536)	(43,028)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(162,028)	(32,545)

*კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად, ყველა შემოსავალი და ხარჯი უკავშირდება მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებს და ვალდებულებებს და შეწყვეტილ საქმიანობას წარმოადგენს.

7. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობები	ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები	აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვა	დაუსრულებელი მშენებლობა (CIP) და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/გადაფასებული ღირებულება					
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	36,163	170,764	386,097	32,191	625,215
შესყიდვები	3	-	814	780	1,597
გასვლები	-	-	(36)	(91)	(127)
შიდა მოძრაობები	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	36,166	170,764	386,875	32,880	626,685
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	36,166	170,764	386,875	32,880	626,685
შესყიდვები	-	-	99	270	369
გასვლები	-	-	(455)	(33)	(488)
გადატანები მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებში*	(36,166)	(170,764)	(386,519)	(33,117)	(626,566)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-
ცვეთა და გაუფასურება:					
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	23,015	105,585	246,537	17,931	393,068
წლის ცვეთა	634	2,223	7,137	-	9,994
გასვლები	-	-	(13)	(59)	(72)
გაუფასურების ზარალი	282	1,418	3,000	338	5,038
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	23,931	109,226	256,661	18,210	408,028
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	23,931	109,226	256,661	18,210	408,028
წლის ცვეთა	621	2,177	7,010	-	9,808
გასვლები	-	-	(38)	(432)	(470)
გაუფასურების აღდგენა	(9,328)	(47,669)	(98,680)	(12,318)	(167,995)
გადატანები მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილ აქტივებში	(15,224)	(63,734)	(164,953)	(5,460)	(249,371)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულებები					
2019 წლის 1 იანვარს	13,148	65,179	139,560	14,260	232,147
2019 წლის 31 დეკემბერს	12,235	61,538	130,214	14,670	218,657
2020 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

ძირითადი საშუალებები უმეტესად შედგება ელექტროგადამცემი ხაზებისგან, რომლებიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში 2013 წელს. პროექტი დაფინანსდა რეკონსტრუქციისა და განვითარების ევროპული ბანკისგან, ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-გან (KfW) მიღებული სესხებითა და გრანტებით (იხილეთ შენიშვნები 12 და 13). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 27,657 ათასი ლარის ოდენობით დაუსრულებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები (2019 წელს: 14,670 ათასი ლარი) მოიცავს 26,967 ათასი ლარის ოდენობით სათადარიგო ნაწილებს (2019 წელს: 14,304 ათასი ლარი) და 690 ათასი ლარის ოდენობით სარეზერვო მოწყობილობებს (2019 წელს: 366 ათასი ლარი), რომლებსაც კომპანია ფლობს ძირითადი საშუალებების ფუნქციონირების მხარდაჭერის მიზნით.

(a) უზრუნველყოფა

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 34,603 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე ძირითადი საშუალებები (2019 წელს: 22,915 ათასი ლარი) დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 12).

(b) მიწის გადაფასება

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა მიწის სამართლიანი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა უკანასკნელ ოპერაციებში გამოყენებული საბაზრო ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული მოთხოვნის ფასების საფუძველზე. ჩატარებული შეფასების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საჭირო არ არის მიწის საბალანსო ღირებულების კორექტირება მისი სამართლიან ღირებულებასთან მიახლოების მიზნით.

(c) ძირითადი საშუალებების გაუფასურების აღდგენა

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გამოავლინა მაჩვენებელი რომ შეიძლება მოხდეს კომპანიის ძირითად საშუალებებზე (მოხსენიებული როგორც "ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული") ადრე აღიარებული გაუფასურების აღდგენა, 2020 წლის 18 დეკემბერს გამოცხადებული გადაცემის ტარიფების 0.00637 ლარამდე კვტ/სთ-ში ზრდის შედეგად (ადრე 0.0038 ლარი) 2021 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის და შემდგომ, 0.00656 ლარამდე კვტ/სთ-ში 2024 წლის 1 იანვრიდან 2026 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ეფუძნებოდა მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი გამოყენებიდან გამომუშავებული მომავალი ფულადი სახსრების დისკონტირებით.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 209,200 ათასი ლარის ოდენობით განისაზღვრა მის აღდგენით ღირებულებაზე - 377,195 ათას ლარზე დაბალი ოდენობით და შესაბამისი 167,995 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალის აღდგენა აღიარდა, როგორც ამონაგები გაუფასურების აღდგენაზე 2020 წლის განმავლობაში, რაც იქნა განაწილებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე წილობრივ საფუძველზე.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოიყენება შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები პროგნოზირებულია 20-წლიანი პერიოდისთვის. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ 20 წლის გამოყენება გამართლებულია, რადგან ეს პერიოდი წარმოადგენს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების საშუალო შეწონილ ნარჩენ სასარგებლო მომსახურების ვადას, რომელიც ასახავს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში ინვესტიციებზე უკუგებას და ინვესტიორების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს, როგორც ეს განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ დამტკიცებული ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიით;

- ფულადი სახსრების შემოდინებები მოსალოდნელია შემოსავლის სამი ძირითადი წყაროდან: ელექტროენერგიის შიდა გადაცემა, ტრანზიტი და ექსპორტი;
- თავდაპირველი 5-წლიანი პერიოდისთვის, ელექტროენერგიის შიდა გადაცემიდან და ექსპორტიდან მიღებული შემოსავალი პროგნოზირებულია სემეკის მიერ გამოთვლილი ტარიფის საფუძველზე, ხოლო შემდგომი პერიოდებისთვის, შესაბამისი შემოსავლის წყაროები პროგნოზირებულია ხელმძღვანელობის მიერ გამოთვლილი რეგულირებადი დანახარჯების ბაზის (RCB) მიხედვით. ტრანზიტი იგეგმება ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და 2021 წლის ბიუჯეტის საფუძველზე;
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოიყენება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთი 13.5%-ის (2019:14.04%) ოდენობით. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ამონაგების ნომინალურ მოთხოვნილ განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიის ლარში დენომინირებულ ინვესტირებულ კაპიტალზე.

ზემოთ მოცემული შეფასებები მგრძნობიარეა დისკონტირების განაკვეთში ცვლილების მიმართ. დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევს სამუშაო რეზერვის დაახლოებით 17,002 ათასი ლარის ოდენობით შემცირებას.

8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2020*	2019
სავაჭრო მოთხოვნები	7,138	4,540
აღდგენადი დღგ	1,293	5,699
მოთხოვნები მშობელი კომპანიის მიმართ	846	846
სხვა მოთხოვნები	335	173
	9,612	11,258
გრძელვადიანი მიმდინარე	-	1,218
	9,612	10,040
	9,612	11,258

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

კომპანიის დაქვემდებარება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე განხილულია მე-15 შენიშვნაში.

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2020*	2019
საბანკო ნაშთები	6,631	394
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში	6,631	394

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

კომპანიის სავალუტო და საკრედიტო რისკებზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-15 შენიშვნაში.

10. კაპიტალი

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში განსაზღვრული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას.

'000 ლარი	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს	101,837	101,837
ნაშთი 31 დეკემბერს	101,837	101,837

(b) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებით გადახდილი კაპიტალი უკავშირდება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხის ცვლილებას.

2019 წლის 13 სექტემბერს, კომპანიასა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის ახალი დაფარვის გრაფიკი იქნა შეთანხმებული, რომლის მიხედვითაც სესხის დაფარვის ვადა გახანგრძლივებულია 2029 წლამდე. თავდაპირველი დაფარვის ვადა იყო 2020 წლის 30 დეკემბერი. სხვაობა კორექტირებული სესხის სამართლიან ღირებულებასა და თავდაპირველი სესხის საბალანსო ღირებულებას შორის აღიარდა დამატებით გადახდილი კაპიტალის სახით (შენიშვნა 12).

11. კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად ფინანსდება კომპანიის გრძელვადიანი სესხებით.

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

კომპანია არ ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

12. სესხები და კრედიტები

ამ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტის მატარებელი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სესხებისა და კრედიტების სახელმწიფოებრივ პირობების შესახებ. დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ განხილულია 15-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	2020*	2019 გადაანგარიშებული
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	559,278	514,964
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	14,699	10,865
	573,977	525,829
მიმდინარე ვალდებულებები		
ფინანსური ინსტიტუტებისგან არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი	139,675	40,137
დაკავშირებული მხარისგან უზრუნველყოფილი სესხის მიმდინარე ნაწილი	-	10,056
	139,675	50,193

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

(a) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების დაფარვის ვადა და პირობები იყო შემდეგი:

’000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2020	
				ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება	ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება
არაუზრუნველყოფილი							
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - Kreditanstalt für Wiederaufbau	ევრო	KfW რეფერენს განაკვეთი +4%	2028	333,364	322,587	253,097	243,599
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის საინვესტიციო ბანკი	ევრო	Euribor+ 0.75%	2033	252,370	252,370	203,514	203,514
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	ევრო	Euribor+ 1%	2027	124,350	123,996	108,342	107,988
უზრუნველყოფილი							
სესხი დაკავშირებული მხარისგან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	28,693	14,699	32,336	20,921
სულ პროცენტთან ვალდებულებები				738,777	713,652	597,289	576,022

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 34,603 ათასი ლარის საბალანსო დირებულების მქონე ძირითადი საშუალებები (2019 წელს: 22,915 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ შენიშვნა 7(a)).

არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან წარმოადგენს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) მიღებულ სესხებს. სესხები ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) და „Kreditanstalt für Wiederaufbau“-სგან (KfW) გაიცა საქართველოს მთავრობაზე „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ მიღებული თანხები, მისი დაფარვის ვალდებულებასთან ერთად გადასცა კომპანიას. გამსესხებლებს სამართლებრივად არ გაუთავისუფლებიათ საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი პასუხისმგებლობიდან. შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ ოპერაციებში მოქმედებდა მარწმუნებლის სახით და კომპანიას სესხების დაფარვის ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ აქვს. დაკავშირებული მხარისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხი წარმოადგენს პროცენტს, დარიცხულს ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხების ნაწილზე და გადახდილს საქართველოს მთავრობის მიერ კომპანიის სახელით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით სესხებისა და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება არ განსხვავდება სესხის ოდენობისგან მისი თავდაპირველი აღიარებისას, ვინაიდან აღნიშნული სესხები გაცემულია ცალკე საბაზრო სეგმენტში, რომელიც განსხვავდება კომერციული სასესხო ბაზრისგან.

(ბ) სახელშეკრულებო პირობების ცვლილება

2020 წლის განმავლობაში, ფულადი სახსრების დეფიციტის გამო, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობას შორის დადებული „არაუზრუნველყოფილი სესხის ხელშეკრულებებით“ (KfW, EBRD) გათვალისწინებული სახელშეკრულებო ვადადამდგარი თანხები დროულად არ დაფარულა. კომპანია, აღნიშნული გადახდების 1 წლით გადავადებაზე შეთანხმდა, 2021 წლის დეკემბრამდე და 2021 წლის ოქტომბრამდე, შესაბამისად.

2019 წლის განმავლობაში, კომპანიასა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის 2019 წლის 13 სექტემბერს დადებული დანართის თანახმად, ძირითადი თანხები დაფარვის ვადით 2020 წელი იქნა გადავადებული 2027, 2028 და 2029 წლებზე, EBRD, EIB და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროების შემთხვევაში, შესაბამისად. რაც შეეხება უშუალოდ ფინანსთა სამინისტროს სესხებს, შპს „ენერგოტრანსი“ თანახმაა 2019 წელს გადასახდელი ძირითადი თანხების 2020 წლის ბოლომდე გადახდაზე. საქართველოს მთავრობასთან სესხის პირობების რესტრუქტურისაციის შედეგად, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელშეკრულების პირობები არ არის დარღვეული.

ამავე დანართის თანახმად, სასესხო ხელშეკრულებების დაფარვის ვადები გახანგრძლივებულია: EBRD- სგან აღებული სესხებისთვის 2025 – წლიდან 2027 წლამდე, ხოლო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისთვის, 2020 – წლიდან 2029 წლამდე.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხის დაფარვის ვადის გახანგრძლივებამ 2029 წლამდე გამოიწვია სახელშეკრულებო პირობების მნიშვნელოვანი ცვლილება, რამაც გამოიწვია არსებული ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარების შეწყვეტა და ახალი საკრედიტო ინსტრუმენტის აღიარება. შედეგად, ახალი ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას, შეცვლილი სესხის სამართლიან ღირებულებასა და თავდაპირველი სესხის საბალანსო ღირებულებას შორის გამოთვლილი სხვაობა აღიარებულია, როგორც 11,680 ათასი ლარის ოდენობით დამატებით გადახდილი კაპიტალი (შენიშვნა 10(b)).

KfW-ის სესხის დაფარვის ვადის 2021 წლიდან 2028 წლამდე და EBRD-ის სესხის 2027 წლამდე გახანგრძლივების შედეგად, რომელიც სავარაუდოდ არა-არსებით ცვლილებას გამოიწვევს, 9,894 ათასი ლარის და 354 ათასი ლარის ოდენობით სხვაობა თავდაპირველ და კორექტირებულ ფულად ნაკადებს შორის, შესაბამისად, დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით, აღიარდა როგორც ამონაგები ფინანსური ინსტრუმენტის ცვლილებაზე მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დაწესებული, 1,791 ათასი ლარის ოდენობით, დაგვიანებული გადახდის ჯარიმა (2019: 8,337 ათასი ლარი), სხვა ხარჯებში არის შეტანილი.

(ც) სასესხო კოვენანტზე უარის თქმა

EIB -თან დადებული, 2019 წლის 12 სექტემბრით დათარიღებული, პროექტის ხელშეკრულების კორექტირების თანახმად, ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები სამუდამოდ არის ამოღებული.

(d) ვალდებულებების მოძრაობის დაფინანსების საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

	სესხები და კრედიტები
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	576,022
ცვლილებები დაფინანსების ფულადი ნაკადებიდან:	
სესხების დაფარვა	(24,207)
სულ ცვლილებები დაფინანსების ფულადი ნაკადებიდან	(24,207)
FOREX ცვლილებების გავლენა	144,090
სხვა ცვლილებები:	
ამონაგები ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილებაზე	(1,263)
საპროცენტო ხარჯი	19,435
გადახდილი პროცენტი (შეტანილი საოპერაციო ფულად ნაკადებში)	(425)
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	17,747
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	713,652

	სესხები და კრედიტები გადაანგარიშებული
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	584,194
ცვლილებები დაფინანსების ფულადი ნაკადებიდან:	
სესხების დაფარვა	(8,702)
სულ ცვლილებები დაფინანსების ფულადი ნაკადებიდან	(8,702)
FOREX ცვლილებების გავლენა	26,529
სხვა ცვლილებები:	
ამონაგები ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილებაზე	(21,928)
საპროცენტო ხარჯი	16,174
გადახდილი პროცენტი (შეტანილი საოპერაციო ფულად ნაკადებში)	(20,545)
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(25,645)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	576,022

13. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

'000 ლარი	2020*	2019
ნაშთი 1 იანვარს	54,060	56,903
მოგებაზე ან ზარალზე დაკრედიტებული	(3,087)	(2,860)
მიღებული წლის განმავლობაში	144	17
ნაშთი 31 დეკემბერს	51,117	54,060
გრძელვადიანი	48,281	51,224
მიმდინარე	2,836	2,836
	51,117	54,060

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი 25,000 ათასი ევროს ოდენობით წარმოადგენს ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობასთან დაკავშირებული „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში KfW-სგან მიღებულ ფინანსურ შენატანს, საქართველოს მთავრობის საშუალებით სადაც საქართველოს მთავრობა შუამავლის სახით მოქმედებს. საგრანტო შემოსავალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, აშენებული გადამცემი ხაზების სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე. ფინანსური შენატანი არ ექვემდებარება ანაზღაურებას გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კომპანია არა ჯეროვნად გამოიყენებს მიღებულ ფულად სახსრებს ან მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის პროექტის განხორციელებას.

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	2020*	2019
ვალდებულებები შესრულებულ სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით	7,204	7,204
ვალდებულება მშობელი კომპანიის მიმართ	1,151	1,151
სხვა ვალდებულებები	26	27
	8,381	8,382

* კომპანიის მშობელ კომპანიასთან დაგეგმილი შერწყმის შედეგად კომპანიის ყველა აქტივი და ვალდებულება წარმოდგენილია მიმდინარე აქტივების და მშობელ კომპანიაზე გასანაწილებლად ფლობილი ვალდებულებების სახით.

ჩატარებულ სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებული ვალდებულებები არის "Siemens Austria AG"-ს და "Siemens Germany AG"-ს მიმართ. ვალდებულებების ოდენობა და სანდოობა განიხილება შპს "ენერგოტრანსის" ხელმძღვანელობის მიერ, შესაბამისად ვალდებულება უკვე რამდენიმე წელია დაუფარავი რჩება. 2021 წლის განმავლობაში, ხელმძღვანელობა აღნიშნული საკითხის განსახილველად და დასკვნის გასაცემად საკონსულტაციო კომპანიის ჩართვას გეგმავს.

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-15 შენიშვნაში.

15. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვისგან, ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკების მიზანია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივების გაყიდვიდან ან გადახდება ვალდებულებების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეთა შორის სტანდარტულ ოპერაციებში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან არსებითად არ განსხვავდება.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო კომპანია შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი;

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აკისრია მთლიანი პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და ზედამხედველობაზე.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება ბაზრის პირობებისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. ტრენინგების, მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და მოვალეობა.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაქტის ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელმწიფოებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი წარმოიშობა კლიენტების მიმართ კომპანიის ვალდებულებებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკზე ძირითადად მოქმედებს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები. გეოგრაფიულად საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. კომპანიისეული შეფასება მოიცავს გარე რეიტინგებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და რიგ შემთხვევაში საბანკო რეკვიზიტებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

კომპანია განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს მოსალოდნელი ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. მოცემული რეზერვის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია კონკრეტული ზარალის კომპონენტი, რომელიც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან დაქვემდებარებებს.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2020	2019
ადგილობრივი	7,138	4,540

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნებიდან 3,682 ათასი ლარი არის ვადაგადაცილებული (2019: არ არის ვადაგადაცილებული). სემეკის #31/5 დადგენილების მიხედვით, კომპანია უფლებამოსილია მიიღოს მომსახურების საფასური ინვოისის გამოწერიდან 10 დღის განმავლობაში. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ორ ქართულ ბანკში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი B. ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს ბანკების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ლიკვიდურობის მართვისადმი კომპანიის მიდგომა განსაზღვრულია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შესაძლებლობის ფარგლებში მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა ვალდებულების დროულად დასაფარად, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

კომპანია ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე - გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს კომპანიის ფულადი ნაკადების პროგნოზებს. კომპანია მის მფლობელთან ათანხმებს ბიუჯეტირების ყოველწლიურ პროცესს. ბიუჯეტი მიმოხილულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და დამტკიცებულია მფლობელის მიერ. ბიუჯეტი ყოველთვიურად ახლდება ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების დონის შენარჩუნება მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებაზე მეტი ოდენობით.

ქვემოთ მოცემულია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო ვადიანობა. თანხები ბრუტო ფორმით და დისკონტირების გარეშეა წარმოდგენილი და მოიცავს სავარაუდო საპროცენტო გადახდებს.

31 დეკემბერი 2020

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო დირებულება	სულ	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
'000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებისგან	698,953	778,908	139,674	354,187	285,048
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	14,699	28,693	-	-	28,693
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	8,381	8,381	8,381	-	-
	722,033	815,982	148,054	354,187	313,741

31 დეკემბერი 2019

გადაანგარიშებული

	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები				
	საბალანსო დირებულება	სულ	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
'000 ლარი					
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებისგან	555,101	651,882	40,137	298,272	313,441
უზრუნველყოფილი სესხი					
დაკავშირებული მხარისგან	20,921	32,946	10,056	-	22,889
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	8,382	8,382	8,382	-	-
	584,404	693,210	58,575	298,272	336,331

არ არის მოსალოდნელი, რომ ვადიანობის ანალიზში შემავალი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე, ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობებით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლით კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირების ანგარიშგებას მოგებასა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების რისკი დიდ წილად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის ევრო.

კომპანია არ ახდენს მის სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

კომპანიის დამოკიდებულება უცხოურ სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი (პირობითი ოდენობების მიხედვით):

'000 ლარი	ევროში დენომინირებული 2020	ევროში დენომინირებული 2019 (გადაანგარიშებული)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4	3
სესხები და კრედიტები	(713,652)	(576,022)
წმინდა დაქვემდებარება	(713,648)	(576,019)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი	
	2020	2019	2020	2019
1 ევრო	3.5519	3.1553	4.0233	3.2095

მგრძნობელობის ანალიზი

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის კურსის გონივრული შესაძლო გამყარება/(შესუსტება), ქვემოთ მოცემულის შესაბამისად, ევროსთან მიმართებაში იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. პირდაპირ კაპიტალზე გავლენას ადგილი არ ექნებოდა. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი ჩატარებულია იგივე საფუძველზე 2019 წლისთვის.

'000 ლარი	გამყარება	
	მოგება ან (ზარალი)	შესუსტება მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2020		
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	71,365	(71,365)
31 დეკემბერი 2019, გადაანგარიშებული		
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	57,602	(57,602)

(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, ძირითადად, გავლენას ახდენს სესხებსა და კრედიტებზე, სესხის სამართლიანი ღირებულების ცვლილების (სესხი ფიქსირებული განაკვეთით) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (სესხი ცვლადი განაკვეთით) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რა ოდენობით უნდა ექვემდებარებოდეს კომპანია ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებს. თუმცა, ახალი სესხების ან კრედიტების აღებისას, ხელმძღვანელობა საკუთარ მსჯელობას იყენებს იმის გადასაწყვეტად, რომელი უფრო ხელსაყრელი იქნება კომპანიისთვის მოსალოდნელ პერიოდში, დაფარვის ვადის დადგომამდე - ფიქსირებული თუ ცვლადი განაკვეთი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის, კომპანიის პროცენტული ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2020	2019 გადაანგარიშებული
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	14,699	20,921
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	698,953	555,101

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

კომპანია არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის არ იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე, ან კაპიტალზე.

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

100 საბაზისო პუნქტიანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. მოცემული ანალიზის მიზნებისთვის მიჩნეულია, რომ ყველა სხვა ცვლადი მაჩვენებელი, კერძოდ უცხოური ვალუტის კურსები, რჩება უცვლელი. ანალიზი ჩატარებულია იგივე საფუძველზე 2019 წლისთვის.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
2020		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(6,989)	6,989
2019 (გადაანგარიშებული)		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(5,551)	5,551

16. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, საქმიანობის შეწყვეტის ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონების ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება კომპანიის ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ არ მოხდება კომპანიის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან კონკრეტული აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს კომპანიის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა, უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემების მქონე ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

17. დაკავშირებული მხარეები

(a) მშობელი კომპანია და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

კომპანიის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“. „კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია პერსონალის ხარჯების კატეგორიაში:

'000 ლარი	2020	2019
ხელფასები და ბონუსები	1,017	1,054

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანია აწარმოებს ტრანზაქციებს მის ყოველდღიურ ოპერაციებში რიგ საწარმოებთან, რომლებიც იმყოფება საქართველოს მთავრობის კონტროლის, ერთობლივი კონტროლის ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. მთავრობასთან დაკავშირებულ სუბიექტებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით კომპანიამ აირჩია ბასს 24-ით (დაკავშირებული მხარის განმარტებითი შენიშვნები) ნებადართული გათავისუფლების გამოყენება, რაც იძლევა დაკავშირებული მხარის განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის შესაძლებლობას.

კომპანიის ყველა სესხი და კრედიტი და სესხებსა და კრედიტებზე საპროცენტო ხარჯი ექვემდებარება ანგარიშსწორებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. კომპანიის აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები ძირითადად მიიღება ოპერაციებში, რომელშიც საქართველოს მთავრობა შუამავლის როლს ასრულებს.

კომპანიის შემოსავლების დაახლოებით 2.9% (2019 წელს: 30%) სამ საწარმოსთან არის დაკავშირებული, რომლებიც იმყოფებიან საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ან კონტროლის ქვეშ.

18. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მიწისა, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება.

19. შეცდომების გასწორება

სესხებისა და კრედიტების პირობების ცვლილება

2020 წლის განმავლობაში, კომპანიამ აღმოაჩინა შეცდომები 2019 წლის განმავლობაში კონკრეტული ფინანსური ინსტიტუტისგან მიღებული სესხების სახელშეკრულებო პირობების ცვლილებების აღრიცხვაში. შედეგად, ფინანსური შემოსავალი და ხარჯი 9,894 ათასი ლარის და 711 ათასი ლარის ოდენობით ნაკლებობით იქნა წარმოდგენილი, შესაბამისად, ხოლო დაკავშირებული ვალდებულებები 9,183 ათასი ლარის ოდენობით ზედმეტობით იქნა წარმოდგენილი წინა პერიოდში.

წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული შეცდომები იქნა გასწორებული შესადარისი პერიოდისთვის. აღნიშნულ კორექტირებებს არ აქვთ არანაირი გავლენა შესადარისი მაჩვენებლების საწყის ნაშთებზე. შემდეგი ცხრილები აჯამებს კორექტირებების გავლენებს კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაზე:

(a) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

'000 ლარი

	შეცდომის გასწორების გავლენა		
	ადრე წარმოდგენილის შესაბამისად	კორექტირებები	გადაანგარიშებულის შესაბამისად
31 დეკემბერი 2019			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი სესხები და კრედიტები	535,366	(9,537)	525,829
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	586,590	(9,537)	577,053
დაგროვილი ზარალი	(531,032)	9,537	(521,495)
სულ კაპიტალი	(417,037)	9,537	(407,500)

(b) მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	შეცდომის გასწორების გავლენა		
	ადრე		გადაანგარიშებულის შესაბამისად
	წარმოდგენილის შესაბამისად	კორექტირებები	
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის			
ფინანსური შემოსავალი	235	10,248	10,483
ფინანსური ხარჯები	(42,317)	(711)	(43,028)
წლის ზარალი	(26,426)	9,537	(16,889)

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) შემოსავალი

(i) მომსახურება

ინფორმაცია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე, რომლებიც კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს უკავშირდება წარმოდგენილია შენიშვნაში 5(c).

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და კომპანია დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით, სისტემატიურად, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ კომპანიის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდებში, რომელშიც აღიარებულია ხარჯები.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ამონაგები ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილებაზე
- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებულ თანხებზე;
- საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- სავალუტო ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის აღიარება ხდება მისი მოგებაზე ან ზარალზე დარიცხვისთანავე, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სასესხო ხარჯი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სავალუტო ცვლილებებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი აღიარდება წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის მიხედვით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა ამონაგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. სავალუტო ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე, წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებულ, უცხოურ ვალუტაში ასახული ამორტიზირებული ღირებულების სხვაობას. არაფულადი ერთეულები, რომელთა ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, გადაყვანილია ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი მოიცავს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებებს, ან მოთხოვნებს წლის დასაბეგრ შემოსავალზე, ან ზარალზე, ისეთი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომელიც ძალაშია, ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის და წინა წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირების გამოყენებით. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც, ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადადის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებსა და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარსგადაცილებული წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გამოითვლება როგორც წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ი.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით დაბეგვრის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდება და ზენორმატიული წარმომადგენლობითი ხარჯები. კომპანია ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებში და ამგვარ ერთეულებზე გადასახადს აღრიცხავს როგორც გადასახადებს, მოგების გადასახადის გარდა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

წინა პერიოდებში დარიცხული საგადასახადო ზარალი არ გამოიყენება მომავალ დაბეგვრად მოგებებთან მიმართებაში.

(e) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(f) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, გარდა მიწისა, ფასდება თვითღირებულებით აკუმულირებული ცვეთის და ნებისმიერი აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. 2009 წლის 1 იანვარს (კომპანიის ფასს-ებზე გადასვლის თარიღი) კონკრეტული ძირითადი საშუალების თვითღირებულება განისაზღვრა ამ თარიღისთვის მათ სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას.

შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით. თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული ოდენობა შეტანილი გადაფასების რეზერვში როგორც გადაფასების ნამეტი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(i) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოედინება და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) მიწის გადაფასება

მიწა სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გარე დამოუკიდებელი შემფასებლების ან კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული პერიოდული შეფასების საფუძველზე. მიწის გადაფასების ზრდა აღიარდება პირდაპირ გადაფასების ზედმეტობის ფარგლებში, სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, ზრდა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში იმ შემთხვევაში, თუ ის აღადგენს ადრე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული იგივე აქტივის გადაფასების კლებას.

გადაფასების შედეგად კლება მიწაზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, კლება აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში, იმ ოდენობით რამდენითაც არსებობს გადაფასების ზედმეტობა რომელიმე საკრედიტო ნაშთში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო საწარმოს შიდა ძალებით დამზადებული აქტივები - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებას, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით. ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებული აქტივების ცვეთა ხდება იჯარის ვადასა და მათი სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესის განმავლობაში, თუ გონივრულ ფარგლებში აშკარა იქნება, რომ „კომპანია“ მიიღებს საკუთრების უფლებას იჯარის ვადის ბოლოსთვის. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

• შენობა-ნაგებობები	15-25 წელი;
• ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზები	35 წელი;
• მოწყობილობა, ავტომობილები და სხვა	5-25 წელი.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია იყენებს ფასს 9 ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და სხვა არაფინანსური აქტივების ყიდვა - გაყიდვის ხელშეკრულებების აღრიცხვისა და შეფასებისათვის.

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება მათი წარმოშობის თარიღში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც კომპანია ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) საწყის ეტაპზე აღიარდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების განხორციელების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღიარდება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს.

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს.

იმ კაპიტალის ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის სავაჭროდ გამიზნული, კომპანიამ შეიძლება შეუქცევად აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვა. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანიას შეუძლია შეუქცევად აირჩიოს ფინანსური აქტივის, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს მოთხოვნებს, ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასება, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასება, თუ აღნიშნული აღმოფხვრის ან არსებითად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას რომელიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

კომპანიის ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს (შენიშვნა 8) და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 9) და კლასიფიცირებულია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების კატეგორიაში. ეს აქტივები შემდგომში შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზირებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, სავალუტო ამონაგები და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს, რომელთა დაფარვის ვადა არის სამი თვე ან ნაკლები შემენის თარიღიდან. მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი დაბალია.

აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება.

(iii) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში (გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების იმ ნაწილისა რომელიც გამოწვეულია კომპანიის საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებით, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს სესხებს დაკავშირებული მხარეებისგან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს, წარმოდგენილი შენიშვნებში 12 და 14, შესაბამისად, შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და სავალუტო ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

კომპანიას აფასებს მის ყველა ფინანსურ ვალდებულებას ამორტიზირებული ღირებულებით.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- ცვლილება ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას (ანუ კონვერტაციის ფუნქციის დამატება).

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, კომპანია ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც ცვლილების შედეგად მიღებულ ამონაგებს ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილპირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის სრული საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას კომპანია აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად ბანკის მიერ განხორციელებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთში სებ-ს მიერ გაკეთებული საკვანძო განაკვეთების ცვლილების გამო, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის საშუალებას და კომპანიას აქვს საშუალება მიიღოს შეცვლილი განაკვეთი ან მოითხოვოს სესხის ძველ პირობებზე დატოვება ჯარიმის გადახდის გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ ამონაგებსა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(v) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(vi) ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. კომპანიას ამჟამად აქვს ურთიერთგაქვითვის იურიდიული აღსრულების უფლება რომელიც არ არის დამოკიდებული მომავალ მოვლენაზე და აღსრულებადია როგორც საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ასევე კომპანიის და მისი ყველა კონტრაქტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები ფინანსური აქტივების კატეგორიას განეკუთვნებიან, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომელთა კოტირება აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციის ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სესხები და მოთხოვნები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს ფინანსური აქტივების შემდეგ კლასებს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 8 და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 9.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს და საბანკო ნაშთებს თავდაპირველი დაფარვის ვადებით 3 თვე ან ნაკლები.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

კომპანია არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში აკლასიფიცირებს. მსგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯების გამოკლებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ეს ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და კრედიტებს, საბანკო ოვერდრაფტებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(h) კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

საწესდებო კაპიტალის ზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რეზერვში მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის.

(i) გაუფასურება

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე.

კომპანია აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიუღებელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია.

კომპანია მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ასახვით სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის ან ემიტენტის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- კომპანიის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით რომლებსაც კომპანია სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო;

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც კომპანიას აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინები. კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(j) არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება. განუსაზღვრელი მომსახურების ვადის მქონე ან ჯერ გამოსაყენებლად ხელმიუწვდომელი გუდვილისთვის და არამატერიალური აქტივებისთვის, აღდგენადი ღირებულება ფასდება ყოველ წელს ერთიდაიგივე დროს.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოძინებებისგან. საოპერაციო სეგმენტის ზედა ზღვრის ტესტირების დაქვემდებარებით, გუდვილის გაუფასურების ტესტირების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები, რომლებზეც გუდვილი იქნა განაწილებული ჯგუფდება იმგვარად, რომ დონე რომელზეც გაუფასურებაზე ტესტირება ტარდება ასახავს ყველაზე დაბალ დონეს რომელზეც ხდება გუდვილის მონიტორინგი შიდა ანგარიშგების მიზნებისთვის. ბიზნეს შერწყმის შედეგად შექმნილი გუდვილი ნაწილდება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფებზე რომლებიც მოსალოდნელია რომ მიიღებენ სარგებელს შერწყმის სინერგიებიდან.

კომპანიის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოძინებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო აღდგენად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გუდვილის გაუფასურების ზარალი არ არის აღდგენადი. სხვა აქტივებთან მიმართებაში, წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის თაობაზე, შემცირდა თუ არა ზარალი ან კვლავაც არსებობს თუ არა ზარალი. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია თუ აღდგენადი ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ შეფასებებშია ცვლილება. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(k) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, კომპანია განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, კომპანია ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადების ან მისი ცვლილების დროს, კომპანია ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მისი შესაბამისი, განცალკევებული ფასის მიხედვით.

კომპანია აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო სტიმულირება.

შემდგომ ხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას კომპანიას იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით თვითღირებულება ასახავს კომპანიის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, კომპანიის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად, კომპანია დისკონტირების განაკვეთად მის მზარდ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

კომპანია მის მზარდ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს სხვადასხვა გარე დაფინანსების წყაროებიდან საპროცენტო განაკვეთების მოპოვების გზით და აკეთებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობების და იჯარით აღებული აქტივის სახეობის ასახვის მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ გაზრდილია საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია თუ კომპანია შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან არსებობს თუ არა გადახდილი არსებითი ფიქსირებული საიჯარო გადახდა.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

კომპანიამ აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები მოკლევადიანი იჯარებისთვის. კომპანია აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს კომპანიის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანია აფუძნებს მის მსჯელობას კონტრაქტის და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ფაქტორები როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციაში და კომპანიის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

(I) გასაყიდად ან გასანაწილებლად ფლობილი აქტივები

გრძელვადიანი აქტივები, ან გასაყიდად ფლობილის ჯგუფები, რომლებიც აქტივებისა და ვალდებულებებისაგან შედგება, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ აღდგენილი იქნება ძირითადად გაყიდვის ან განაწილების საშუალებით და არა უწყვეტი მოხმარების შედეგად, კლასიფიცირდება გასაყიდად ან გასანაწილებლად ფლობილის სახით.

მსგავსი აქტივები ან გასაყიდად ფლობილის ჯგუფები, როგორც წესი, ფასდება მათ საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაყიდვის თვითღირებულება) უმცირესით. გასაყიდად ფლობილის ჯგუფზე აღიარებული ნებისმიერი გაუფასურების ზარალი თავდაპირველად ნაწილდება გუდვილზე, ხოლო შემდგომ დანარჩენ აქტივებსა და ვალდებულებებზე წილობრივ საფუძველზე, გარდა იმისა, რომ ზარალი არ ნაწილდება მარაგებზე, ფინანსურ აქტივებზე, გადავადებულ საგადასახადო აქტივებზე ან დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოს აქტივებზე, რომლებიც კვლავ ფასდება კომპანიის სხვა სააღრიცხვო პოლიტიკების მიხედვით. გასაყიდად ან გასანაწილებლად ფლობილის კატეგორიაში თავდაპირველი კლასიფიცირების დროს აღიარებული გაუფასურების ზარალი და შემდგომი ამონაგები ან ზარალი გადაფასებაზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ამონაგების აღიარება არ ხდება ნებისმიერ კუმულაციურ გაუფასურების ზარალზე მეტი ოდენობით.

გასაყიდად ან გასანაწილებლად ფლობილის კატეგორიაში ერთხელ კლასიფიცირებული არამატერიალური აქტივების და ძირითადი საშუალებების ამორტიზაცია ან ცვეთა არ ხდება.

21. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2021 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა კომპანიას ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება).
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები).
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები.

2021 წლის 6 აგვისტო

**შპს „ენერგოტრანსი“
2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა**

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ	3
2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები.....	4
3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	5
4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური	6
5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა.....	8

1. კომპანიის შესახებ

შპს „ენერგოტრანსი“ (შემდეგში „კომპანია“) დაარსდა 2002 წელს (რეგისტრაციის ნომერი და თარიღი: 5/4-3329; 12/09/2002). 2009 წლიდან შპს „ენერგოტრანსი“ს 100 % წილის მფლობელს წარმოადგენს სააქციო საზოგადოება „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ („სსე“). კომპანიის საბოლოო ბენეფიციარი არის სახელმწიფო.

შპს „ენერგოტრანსის“ საქმიანობა რეგულირდება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, მარეგულირებელი ორგანოსა და საქართველოს მთავრობის მიერ ზემოაღნიშნულ კანონმდებლობის ფარგლებში გაცემული ნორმატიული აქტების საფუძველზე. მათ შორის ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ საქართველოს კანონით, საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს #77 ბრძანებით ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნული კომისიის 2014 წლის 17 აპრილის #10 დადგენილებით ქსელის წესების დამტკიცების შესახებ, ელექტრული ქსელების ხაზობრივი ნაგებობების დაცვის წესისა და მათი დაცვის ზონების დადგენის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 24 დეკემბრის #366 დადგენილებით, საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ 57 დადგენილებით. კომპანია ფლობს ხარისხის კონტროლის სერთიფიკატს, ISO 9001.

შპს „ენერგოტრანსის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადამცემა, ისევე როგორც ელექტროენერგიის ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელება. შპს „ენერგოტრანსი“ ფლობს: 500 კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია-ზეკარი“, 400 კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზს „მესხეთი“ და 500/400/220 კვ. ქვესადგურ ახალციხეს. ენერგოტრანსის მფლობელობაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების საერთო სიგრძე საქართველოს ტერიტორიაზე 290 კმ-ია, რაც მოიცავს საქართველოს 10 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიასა და სამხრეთის მხრიდან ერთმანეთთან აკავშირებს „გარდაბანი 500-სა“ და „დიდი ზესტაფონის“ ქვესადგურებს ახალციხის 500/400/220 კვ ქვესადგურის გავლით. გარდა ზემოთ ხსენებულისა, ახალციხის ქვესადგური, 400 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „მესხეთი“ მეშვეობით უკავშირდება თურქეთის ქვესადგურ „ბორჩხას“. იგი თავისი მნიშვნელობით უნიკალურია კავკასიის რეგიონში, რადგან პირველად აქ იქნა დამონტაჟებული მუდმივი დენის ჩანართი (HVDC). აღნიშნული პროექტი, რომელიც „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტის“ სახელწოდებით არის ცნობილი, დაფინანსებულ იქნა გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW), ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB) და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის (EBRD) -ის მიერ. პროექტის ღირებულება შეადგენდა დაახლოებით 250 მილიონი ევროს. პროექტი უზრუნველყოფს საქართველოს ელექტროგადამცემი ხაზის დაცვას დამატებით 500 კვ-იანი კავშირის საშუალებით, აგრეთვე ქმნის ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობას თურქეთის მიმართულებით. „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის მშენებლობის პროექტი“ დასრულდა 2013 წელს.

კოვიდ 19-ით გამოწვეულ პანდემიას კომპანიის საქმიანობაზე, მისი სპეციფიკიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია. გავლენას ქონდა არაპირდაპირი ხასიათი, როდესაც მოსახლეობის მსყიდველობით უნარიანობის ცვლილებამ, ასევე სხვადასხვა კომპანიების ოფისების დროებითმა დახურვამ გამოიწვია ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის მცირე შემცირება.

2. კომპანიის სტრატეგიული მიზნები და მიმდინარე პროექტები

ქვეყანაში ენერგეტიკის სექტორში მიმდინარე რეფორმების ფარგლებში სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2020 წლის 16 დეკემბრის N1/1-3737 ბრძანებით საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესების შესაბამისად მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისა“ (შემდგომში „სსე“) და შპს „ენერგოტრანსის“ (100% წილის მფლობელი „სსე“) შერწყმის თაობაზე. შესაბამისად, 2021 წლის 21 იანვარს განხორციელდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან“ (ს/ნ 204995176) შპს „ენერგოტრანსის“ (ს/ნ 204991786) შერწყმა-მიერთება. აღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ განისაზღვრა შპს „ენერგოტრანსის“ სამართალმემკვიდრედ.

შერწყმის შედეგად, სსე-ს გადაეცა შპს „ენერგოტრანსის“ საკუთრებაში არსებული ყველა აქტივი (მათ შორის: ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები, არამატერიალური აქტივები, ფინანსური ინსტრუმენტები და სხვა ნებისმიერი სახის ქონება ან უფლება). კანონმდებლობით დადგენილი წესით, სსე-ში შეიქმდა დეპარტამენტი სახელწოდებით “სამხრეთის ქსელი” (შემდგომში: დეპარტამენტი), რომელიც დაექვემდებარა სსე-ს გენერალურ დირექტორს. ეს დეპარტამენტი სრულად დაკომპლექტდა შერწყმის მომენტში შპს „ენერგოტრანს“-ში დასაქმებული თანამშრომლებისაგან. დეპარტამენტი, სსე-ში მოქმედი შინაგანაწესის და სხვა მარეგულირებელი აქტების შესაბამისად, ახორციელებს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქმიანობის იმ ნაწილის ორგანიზებას/განხორციელებას, რომელსაც რეორგანიზაციამდე პერიოდში უზრუნველყოფდა შპს „ენერგოტრანსი.“

3. კომპანიის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

გარემოზე ზემოქმედება

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ზემოქმედება გარემოზე არსებითად განსხვავდება ერთმანეთისგან როგორც მასშტაბით და ხარისხით, ისე გავლენის ქვეშ მყოფი ბუნებრივი რეცეპტორების მოქმედების ზონით. ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს ძირითად ზემოქმედებას განიცდის:

- წყლის ობიექტები - ნაკადულები და მდინარეები
- ჰაერი
- გეოლოგია, ნიადაგი.
- ადგილობრივი მოსახლეობა, პროექტში დასაქმებული მუშა-მოსამსახურეები

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით შპს „ენერგოტრანსის“ მიზანია ეკოლოგიური რეცეპტორების კვლევა და შეფასება ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პოტენციური ზემოქმედების გამოვლენის მიზნით (და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება) უნდა განხორციელდეს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და პროექტის დონორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად. თითოეული კონკრეტული პროექტის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გადის შემდეგ ეტაპებს:

- თითოეული კონკრეტული პროექტისათვის „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების“ (გზშ) დოკუმენტის მოსამზადებლად მოვალეობათა ნუსხის (TOR) და მასშტაბების (Scoping - შესწავლის დონისა და მასშტაბების აღწერა) განსაზღვრა. საფუძველი საქართველოს კანონი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ; (21.06.2017; შეტანილია ცვლილებები 07/12/2017) და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად;
- გზშ-ს მომზადების პროცესის კონტროლი;
- საჯარო განხილვების ჩატარება/მონაწილეობა ;
- ეკოლოგიური ექსპერტიზის პირობების შესრულება;
- სამშენებლო პერიოდში: ობიექტის პერმანენტული მონიტორინგი კომპანიის სამუშაო ჯგუფის მიერ;
- წელიწადში ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით .
- ექსპლუატაციის პერიოდში - ორჯერ (შემოდგომა-გაზაფხულზე) კვალიფიციური ექსპერტების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბიომრავალფეროვნების კუთხით;
- მენეჯმენტის გეგმებისა და მონიტორინგის პროგრამის მომზადება და შეთანხმება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, ასევე საერთაშორისო დონორებთან;

კომპანიის მიერ ჩატარებული გზშ-ს კვლევები მისაღები და დამტკიცებული იქნა, ზემოთ ხსენებული პროექტების განსახორციელებლად.

შრომის უსაფრთხოება

დასაქმებულ თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენს 97 ადამიანს.

შპს „ენერგოტრანსის“ მიზანია საწარმოო ტრავმატიზმის ნულოვან ნიშნულთან შენარჩუნება. თანამშრომლების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება კომპანიის უმაღლესი პრიორიტეტია. შპს „ენერგოტრანსის“-ს ნაწილი პერსონალი საქმიანობს მაღალი რისკის შემცველ გარემოში. შესაბამისად, კომპანიის მიზანია მათი ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვა და ამ მიმართულებით მუდმივი გაუმჯობესების ღონისძიებების გატარება. მაღალი ძაბვის ობიექტებზე მომუშავე პერსონალს, ყოველწლიურად უტარდება სწავლება: ტექნიკური მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესებში, შრომის უსაფრთხოებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში, აგრეთვე, პირველადი (ექიმამდელი) დახმარების საკითხებში. პერსონალის სამუშაოზე დაშვება ხდება მათი კვალიფიკაციის და უსაფრთხოების ჯგუფის გათვალისწინებით.

4. კომპანიის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

საბალანსო უწყისი

'000 ლარი	2020 წელი	2019 წელი გადაანგარიშებული
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები	-	219 875
მიმდინარე აქტივები	394 048	11 089
სულ აქტივები	394 048	230 964
კაპიტალი და ვალდებულებები		
სულ კაპიტალი	(379 102)	(407 500)
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	577 053
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	773 150	61 411
სულ ვალდებულებები	773 150	638 464
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	394 048	230 964

ძირითადი საშუალებები

2020 წლის 31 დეკემბერს შპს „ენერგოტრანსის“ ხელმძღვანელობამ გამოავლინა ინდიკატორი, რომლის მიხედვითაც შესაძლებელია მოხდეს 2017-2019 წლებში აღიარებული კომპანიის ძირითადი საშუალებების (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული) გაუფასურების ნაწილობრივი აღდგენა, რაც გამოწვეულია 2021-2025 წლებში გადაცემის ტარიფის ზრდით, რაც შესაბამისად ზრდის კომპანიის შემდგომ შემოსავლებს გადაცემის მომსახურებიდან.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი სარგებლობიდან გამომდინარე მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღმოჩნდა უფრო ნაკლები, ვიდრე მისი აღდგენადი ღირებულება და შესაბამისად 167,995 ათასი ლარის გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოხდა 2020 წელს როგორც მოგების, რომელიც პროპორციულად გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე.

სესხები

„შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი“ განსახორციელებლად 2010-2013 წლებში, შპს „ენერგოტრანსმა“ მიიღო კრედიტები საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებისგან (KfW – 75 000 000 ევრო, EBRD – 56 114 347 ევრო, EIB – 79 809 585 ევრო, გრანტის სახით 25 000 000 ევრო) და 2014 წლიდან დაიწყო აღნიშნული კრედიტების დაფარვა. აღნიშნული სესხების დაფარვა გრაფიკის შესაბამისად სრულად მოხდება 2027-2033 წლებში.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	2019 წელი	
	2020 წელი	გადაანგარიშებული
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები	190 426	15 656
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(162 028)	(32 545)
მოგება/ზარალი დაბეგვრამდე	28,389	(16 889)
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი	28 398	(16 889)

შემოსავალი

’000 ლარი	2020 წელი	2019 წელი
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	36 430	40 714
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	586	998
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	392	624
ფინანსური შემოსავალი	1 508	10 483
სხვა შემოსავალი	3 684	3 909
სულ შემოსავლები	42 600	56 728

ფულადი სახსრების მოძარობის ანგარიშგება

’000 ლარი	2020 წელი	2019 წელი
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	30 427	9 098
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(124)	(1 362)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(24 063)	(8 685)
ეკვივალენტებში	6 240	(949)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	394	1 342
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(3)	1
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	6 631	394

5. კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვა

ხელმძღვანელობა იღებს სრულ პასუხისმგებლობას კომპანიის რისკის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირების, ანალიზის, სათანადო რისკის შეზღუდვების, კონტროლის უზრუნველყოფის, რისკების მონიტორინგის და შეზღუდვების დაცვის მიზნით. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა განიხილება რეგულარულად, საბაზრო პირობების და კომპანიის საქმიანობის ცვლილებების ასახვის მიზნით. კომპანია, ტრეინინგისა და ხელმძღვანელობის სტანდარტების და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს ჩამოყალიბებას, რომელშიც ყველა თანამშრომელი აცნობიერებს საკუთარ როლს და ვალდებულებას. საქართველოსა და მსოფლიოში COVID-19-თან შექმნილი ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობიდან გამომდინარე კომპანია აკვირდება შექმნილ ვითარებას. ამ ეტაპზე კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე შპს ენერგოტრანსი არ ელოდება საწარმოს მუშაობის შეფერხებასა და არ გეგმავს რაიმე ტიპის რადიკალურ ცვლილებებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსურ ზარალთან დაკავშირებული რისკი იმ შემთხვევაში, თუ დამკვეთი, ან ფინანსური დოკუმენტის მეორე მხარე ვერ ასრულებს კონტრაქტით განსაზღვრულ ვალდებულებებს, რაც ძირითადად განპირობებულია დამკვეთებისგან და ბანკის ბალანსებიდან მიღებული კომპანიის კრედიტორული დავალიანებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კრედიტის რისკის გამოხატულების მაქსიმუმს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის წინაშეც დადგება კომპანია ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების პროცესში, რაც მოგვარდება ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მიზნად ისახავს შესაძლებლობის ფარგლებში იმ ფაქტის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა დაკისრებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად გადახდის პერიოდისთვის, როგორც ნორმალურ, ასევე დამაბულ სიტუაციებში და შესაძლებელი იქნება აღნიშნული საკითხის მოგვარება, მიუღებელი დანაკარგების, ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

შპს „ენერგოტრანსი“ მართავს ლიკვიდურობის მოთხოვნებს როგორც მოკლევადიანი, ასევე გრძელვადიანი გეგმების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის ფულადი მიმოქცევის ყოველთვიური პროგნოზების მონიტორინგს. კომპანიამ შეიმუშავა ყოველწლიური ბიუჯეტირების პროცესი, მფლობელთან ერთად. ბიუჯეტს განიხილავს საზედამხედველო საბჭო და ამტკიცებს მფლობელი. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად, ფაქტობრივი შედეგების საფუძველზე. კომპანია მიზნად ისახავს, რომ შეინარჩუნოს ფულადი სახსრების და ფულადი სახსრების ექვივალენტის დონე, რომელიც აღემატება ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებას, მომდევნო 60 დღის განმავლობაში.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

გენერალური დირექტორი:

უჩა უჩანეიშვილი

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად იქნა შესწავლილი კომპანიის ძირითადი საქმიანობით განპირობებული ფინანსური შედეგები, ფინანსური პოზიცია და ფულადი ნაკადები, ასევე გათვალისწინებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი შემარბილებელი ქმედებები და ვასკვნით, რომ კომპანიას ექნება საკმარისი ლიკვიდური აქტივები, შესაბამისი ვალდებულებების განსაზღვრულ დროის მონაკვეთში დასაკმაყოფილებლად.

ვალუტის რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რაც დაკავშირებულია სამართლიანი ღირებულების, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომავალი ფულადი მიმოქცევის რყევასთან, რაც გამოწვეული იქნება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით. კომპანიის პოზიცია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან მიმართებაში, დაკავშირებულია ძირითადად ფინანსურ დავალიანებასთან, რაც წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ხდება სასესხო ტრანზაქციები ძირითადად წარმოდგენილია ევროში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირებას, სავალუტო რისკებთან მიმართებაში.

გენერალური დირექტორი:

ურა უჩანეიშვილი

